

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. IV. De Divisione in Scientiam mediam & non mediam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

hoc est, cum nolitione producendi mundi, est scientia simplicis intelligentiæ.

RESPONDETUR. Immerito arguens imaginatur, quod existentiam nullo modo attingat scientia simplicis intelligentiæ; Item quod illa circa solam non existentiam versetur. Denique immerito dicit illas scientias solâ conjunctione ad decretum positivum, vel negativum distinguui.

OBJICIT 5. Aliquis apud Arriaga d. 18. Num. 18. Si Deus post voluntatem de condendo mundo amitteretur scientiam simplicis intelligentiæ, retenta omnipotentia, & scientia visionis: adhuc tunc posset fabricare mundum; ergo scientia visionis admittit formalitatem causæ.

RESPONDETUR. Impossibile esse manere volitionem creandi mundi sine prælucente notitia, quæ non est visio: posito etiam quod maneret scientia visionis, non posset esse causa ponendi mundi: quia nec antecederet volitionem creandi mundi, quam nata est consequi.

DIFFICULTAS IV.

De Divisione in scientiam mediam, & non mediam.

PRÆMITTO 1. Distinctos esse hos tres terminos, Scientia conditionalium, Scientia conditionalium, Scientia media. 1. Non plus importat, quam notitiam in Deo de objectis, nunquam futuris, sed quæ essent vel non essent, si conditio poneretur. Talium notitiam jam nunc & Thomistæ admittunt. 2. Est scientia, quæ illa conditionata attingit independentem ab omni decreto absoluto ex parte actûs, conditionato ex parte objecti, de illo effectu. Hanc Thomistæ negant, utpote admittentes prædeterminationem. 3. Est scientia media, quæ scilicet ad nullum membrum divisionis revocatur, sed inter illa membra mediat.

PRÆMITTO 2. Molinam & ante illum Fontanum, cum definisset scientiam necessariam, & scientiam liberam; illam quidem per cognitionem objecti necessariam, hanc per cognitionem objecti decreti determinati, admisit aliam scientiam mediam, quæ nec nosceret objectum necessarium, nec a Deo determinatum, decreto ex parte causæ absolute. Occasio autem hujus elucidandæ doctrinæ fuit error Calvinus, qui docuit, Deum voluntate sua & ad bonum, ad malum nos cogere; huic doctrinæ ut obviaret prædictus auctor, docuit actus nostros, nec esse necessarios, nec prædeterminatos à Deo; nosci tamen ab eodem, scientia tali, quæ possit illum dirigere, ad fornam prædestinationem, & ad effectus illius habendos.

PRÆMITTO 3. Quâ ratione aliquid medium inter duo extrema esse possit? Quantum ad prædictum, in primis, potest esse aliquid medium inter

duo extrema per abnegationem utriusque extremi; & sic viride, est medium inter album & non album positivè, hoc est inter nigrum. Rursus est aliquid medium inter duo extrema per participationem de utroque extremo; & sic v.g. fuscum, est medium inter album, & non album positivè. Hoc posteriori modo admitti solet scientia media, hoc est per participationem de utroque extremo, ut videre est apud Mart. d. 12. Num. 16. Falsolum hic d. 22. Num. 470.

PRÆMITTO 4. Verba ejusdem Falsoli. Nul- lum unquam ex nostris Theologis docuisse (sed de hoc infra) non esse adæquatam divisionem in scientiam simplicis intelligentiæ & visionis; unde necessariò sequitur, quod scientia conditionata, vel in altero, vel in utroque membro contineri debeat.

PRÆMITTO 5. Quæ sit in hac parte varietas sententiarum? Suarez tenet illam suo modo esse mediam, & post illum Falsolus etiam inter scientiam simplicis intelligentiæ & visionis: Illos sequitur Avancinus. Alii autem docent, esse mediam inter scientiam naturalem & liberam; quibus consentit Falsolus Num. 484. Martinon d. 12. Num. 16. Quamvis autem sentiat citatus Falsolus divisionem in scientiam intelligentiæ & visionis, esse inter membra adæquata, sentit tamen esse mediam, non per abnegationem utriusque extremi, sed per participationem ex utroque.

Quod attinet ad primum modum salvandi scientiam conditionatam, esse scientiam Mediam.

EXPLICAT 1. Suarez opusculo de scientia l. 2. c. 3. Num. 4. eique consentit Falsolus: quia scilicet objectum illius, quod est futurum conditionatum, quod esset & nunquam futurum est, ex eo quod esset, non sit mere possibile, sed participans existentiam, adeoque referibile ad visionem; quia verò non habet exercitiam existentiam, spectat ad scientiam possibilem. Circa hanc explicationem

NOTO. Si revocanda sit hæc scientia ad unum nonnisi ex illis membris, quod commodius revocari possit ad scientiam simplicis intelligentiæ: Quia magis objectum illius accedit ad possibilia, quæ talia, & excludentia exercitiam existentiam; præcipue verò, quia scientia visionis non est nisi exercitæ pro aliqua differentia temporis existentia, ut ita accommodet se oculo corporeo, qui nonnisi actu existentia attingit.

Quod ad secundum modum salvandi formalitatem Media in Scientia conditionalium attingit.

EXPLICAT 2. Martinon. Quod scilicet sit media inter scientiam naturalem; quia non est necessariorum, & media inter liberam; quia non est objecti absolute ex parte actûs decreti. Circa hanc explicationem

NOTO. Largiori modo sumi scientiam liberam,

R. P.
J. H. MŁOD
Zianowski
Tbm. de Z.
D. VI
S

ram, quando sumitur pro noticia attingente objecta decretum supponentia; quia dantur etiam in Deo actus liberi, quos debet etiam attingere scientia libera; nam si creatam libertatem attingit, etiam attinget & divinam. Et sicut pro necessariis divinis prædicatis non datur alia scientia, quam quæ noscit prædicata necessaria creata; ita nec alia noscet actus liberos Dei, & alia actus liberos creaturæ. Quod si eadem scientia noscet utrumque, non poterit libera scientia definiri per notitiam objecti supponentis decretum: Quia multi sunt actus Dei liberi, non supponentes decretum, ut prima voluntas formandi decreti, simplices complacentiæ liberæ &c.

EXPLICARI posset 3. Scientiam conditionatam non esse ullo modo mediam; sed esse membrum separatum, condistinctum ab omnibus aliis membris dividendis scientiam.

PROBATUR 1. Auctoritate eorum, qui illam revocant ad solam scientiam simplicis intelligentiæ; Si autem eam revocant ad illam, hoc ipso non faciunt illam mediam; quod sentiendum est etiam de illis, qui illam revocant ad scientiam visionis. Ad scientiam autem simplicis intelligentiæ revocat illam Suarez t. 1. de gratia Prol. 2. c. 6. Num. 7. Vasquez d. 77. Num. 17. Valencia hic pun. 5. q. 2. paragr. Tria tamen sunt. Lessius de gratia c. 16. Num. 3. & 19. Num. 1. Ad scientiam autem visionis revocat etiam Suarez ex mente Auctorum opusculo de scientia lib. 2. c. 3. Num. 5. Falsolus citatus Num. 483. Quia verò Nostrates scientiam necessariam sumunt pro eadem, ac scientiam simplicis intelligentiæ, hoc ipso si eam revocant ad scientiam simplicis intelligentiæ, revocant ad scientiam necessariam, adeoque non agnoscunt mediam.

PROBATUR itidem Auct. Vasq. d. 77. cit. ubi cum dixisset, hanc scientiam esse potius simplicis intelligentiæ quam visionis, subdit; vel si placet, inquit, doctrina & claritas gratia tertium membrum constituere, quid obest? quod enim antiqui Scholastici, qui hæcenus scripserunt, tantum meminerint scientiæ visionis, & simplicis intelligentiæ, parum interest. Tum quia illi de hac scientia sub conditione, nihil omnino disputarunt, vel meminerunt. Tum quia illi non dixerunt; Omnem scientiam in duo illa membra solum dividendam esse, &c. Quid igitur obest, si nos aliam ponamus, cuius ipsi mentionem neque fecerunt, neque negarunt? Idem docuit Becanus l. p. t. i. c. 10. q. 1. Num. 5. ut meminit expressè Falsolus Num. 470. cum tamen dixerit: Omnes nostros revocare hanc scientiam ad aliquod membrum, vel mediam ponere. Citari etiam solet pro nostro intento Ribas d. 9. c. 1. & eam satis innuit Suarez op. de scientia lib. 2. c. 3. Num. 4. Non cum magna firmitate de illa loquens: solum enim dicit; *Non ineptè*

(inquit) *vocata est scientia Media.* Clarè autem illam docuit Terentius, Alciatus olim Romanus Professor.

PROBATUR 2. Ratio superior non potest esse media inter rationes se inferiores; & ita substantia non est medium inter rationale, & irrationale, nec item non vivens: sed ratio scientiæ conditionatæ, est ratio superior divisionibus, & rationibus scientiæ simplicis intelligentiæ & visionis. Ergo. Minor probatur, quia de singulis harum est prædicabile, quod sit scientia absoluta; ergo ratio absolutæ est respectu illarum tanquam genus, adeoque ut quid superius; ergo & membrum illi oppositum erit superius præ scientia simplicis intelligentiæ, & visionis, naturali & liberæ: Ratio, quia si rationale est superius Petro, etiam irrationale illi oppositum, erit superius; quod ipsum probatur; quia contrariorum eadem est ratio, adeoque eadem superioritas & inferioritas. Si ergo unum superius, est prius, etiam illi contrarium erit eodem superius; jam autem membrum oppositum scientiæ absolutæ, est scientia conditionata.

PROBATUR 3. fundamento Alciati, ad hoc ut aliquid in quapiam divisione sit medium inter duo dividenda, non sufficit quod non contineatur sub membris dividendis; sed requiritur insuper, ut contineatur sub diviso: planta enim quantumcunque neque ad rationale, neque ad irrationale pertineat; tamen media inter ista dici non potest, eo quod sub animali, quod per rationale, & irrationale dividitur, non contineatur. Genus autem quod dividitur per hæc membra, scientia simplicis intelligentiæ & visionis, est scientia categorica, sub qua non continetur scientia conditionalium; consequenter non erit media inter dicta membra. Quod autem dividatur hæc scientia categorica: Ratio est. Tum quia hæc sola meretur absolute dici scientia, utpote quæ sola esse vel non esse essentiat; conditionalis autem quamdiu non transiit in absolutam, nihil ponit in esse, unde conditionales syllogismi improprii dicuntur, & nihil concludunt. Tum quia antiquiores Scholastici exiguum admodum mentionem fecerunt scientiæ conditionalium; ergo signum est in hac divisione non respexisse illos ad scientiam Conditionalium.

DICES 1. S. Thom. locis circiter undecim, quorum meminit Alvarez d. 6. Num. 5. divisit scientiam nonnisi in scientiam simplicis intelligentiæ & visionis.

RESPONDETUR. S. Thom. divisisse in hæc membra nonnisi scientiam absolutam. Aliqui dicunt eandem complexum esse S. Doct. sub scientia & veritate, quam ipse appellat dicti.

DICES 2. cum Alvarez. Inter ens & non ens, nullum datur medium; ergo neque inter dictas scientias: Quia scientia visionis attingit ens

Ens actu; scientia autem simplicis intelligentie attingit non ens, seu quod non existit.

RESPONDETUR. Noshic defendere scientiam conditionatam, non medium; diximus etiam supra male assignari hæc objecta, prædictis scientiis. Denique addi potest; Inter ens & non ens non dari medium, sed inter ens absolute, & non ens dari medium; nempe non absolute ens, & hoc non absolute ens, est objectum conditionatæ, & ipsum conditionatum.

DICES 3. cum eodem. In nobis non datur ulla media notitia inter intuitivam & abstractivam; ergo & in Deo sufficienter dividitur scientia, in scientiam visionis, & simplicis intelligentie.

RESPONDETUR. Prædictas divisiones in humanis esse factas, non nisi ratione modi cognoscendi, qui non nisi duplex est: Sed respectu Dei, fit hæc divisio ratione varii status ejusdem objecti.

Quando autem primitus Nostri usurpabant

hunc terminum scientia media, usurpabant secundum quæstionem tunc cum Thomistis tractatam; quod scilicet illa notitia neque esset necessaria, neque libera; hoc est decretum absolute supponens.

An scientia Conditionata sit scientia media? Non erit quæstio de sola voce, sed de re; An scilicet in divisione scientiarum, habeat præ reliquis unâ cum scientia absoluta prioritatem? Utemur tamen hac voce scientia media loquendo cum pluribus, supponendo autem pro scientia Conditionata.

NOTO. Siquis comminisceretur tam amplam acceptionem scientiæ v.g. visionis, ut se extendat etiam ad effectus, pro alia rerum serie, sub conditione futuros vel non futuros, cum eo esset lis de duobus. Inprimis an rectè ampliet scientiam visionis, quæ lis non esset propria præsentis difficultati. Deinde de qualitate decreti, circa quod hic unice laboratur.

G

Dispu

R. P.
H. MŁOD
ZIANOWSKI
Tóm. I. et Z.
D. VI
S